

Türkmenistanyň Döwlet, hukuk we demokratiýa instituty

Germaniýanyň Ykdysady hyzmatdaşlyk we ösüş federal ministriginiň (BMZ) tabşyrygy boýunça hereket edýän Germaniýanyň Halkara hyzmatdaşlyk jemgyýetiniň (GIZ) «Merkezi Aziýada hukuk döwlet gurluşyna ýardam» atly sebitleýin taslamasy

Türkmenistanyň Raýat kodeksine ylmy-tejribe düşündirişler

IV TOM
I BÖLEK
(501-774-nji maddalar)

Aşgabat
Türkmen döwlet neşirýat gullugy
2019

UOK 347 (094.4)
T 90

Türkmenistanyň Raýat kodeksine ylmy-tejribe düşündirişler.

IV tom I bölek (501-774-nji maddalar) .-A.: Türkmen döwlet neşirýat gullugy, 2019.

Ýerine ýetiren:

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Türkmenistanyň Raýat kodeksine bu ylmy-tejribe düşündiriş awtorlar toparynyň işiniň netijesidir. Düşündirişler Germaniýanyň Halkara hyzmatdaşlyk jemgyýetiniň (GIZ) «Merkezi Aziýada hukuk döwlet gurluşyna ýardam» atly Sebitleýin maksatnamasyna wekilçilik edýän halkara bilermenler bilen bilelikde taýýarlanylýdy. Düşündirişleri taýýarlamaga alymlar, tejribeli hukukçy hünärmenler gatnaşdy. Awtorlar topary bu düşündirişleriň Türkmenistanyň Raýat kodeksiniň maddalarynyň nazaryýet we tejribe esaslaryny özleşdirmekte peýdaly boljakdygyna ynam bildirýärler.

Düşündirişlerde beýan edilen garaýyşlar diňe awtorlaryň pikiri bolup durýar we GIZ-iň syýasatynyň şöhlenenmesi hasaplanyp bilinmez. Düşündirişlerdäki kanunçylyga salgylanmalar 2018-nji ýylyň 1-nji iýulyndaky ýagdaýa görä taýýarlandy. Türkmenistanyň Raýat kodeksiniň her bir maddasyna berilýän düşündirişler Kodeksiň täsir edýän çygyryna degişli bolan Türkmenistanyň kanunlaryna we beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalaryna berilýän seljermelere esaslanýar.

Düşündiriş kazylar, prokuratura edaralarynyň işgärleri, adwokatlar, hukuk gulluklarynyň hünärmenleri, aspirantlar, hukuk we ykdysady ugurlary boýunça bilim alýan ýokary okuw mekdepleriniň talyplary, mugallymlary, şeýle hem raýat hukugy bilen gyzyklanýan beýleki okyjylar köpçüligine niýetlenýär.

Düşündiriş Germaniýanyň Ykdysady hyzmatdaşlyk we ösüş federal ministrliginiň (BMZ) tabşyrygy boýunça hereket edýän Germaniýanyň Halkara hyzmatdaşlyk jemgyýetiniň (GIZ) ýardam bermeginde çap edildi.

TDKP № 15,2019

KBK 67.99 (2 Tü) 3

© Türkmenistanyň Döwlet, hukuk we demokratiýa instituty – 2019ý.

Awtorlar topary:

Ataýewa Aýsoltan Gurdowna, Türkmenistanyň Adalat ministrligi, 742-755-nji maddalar
Gurbannazarowa Ýazdursun, Türkmenistanda Adam hukuklary boýunça ygtyýarly wekil - Adalatçy,
Mämmetgurbanowa Araztuwak, Türkmenistanyň Adalat ministrligi, 555-628-nji maddalar
Gurtmämmedowa Oguljeren Abdalowa, Aşgabat şäheriniň Döwlet kepillendiriş edarasy, 501-528-nji maddalar
Gylyçhanow Gylyçhan Meläýewiç, adwokat, 756-774-nji maddalar
Myradowa Tyllagözel Meläýewna, Türkmenistanyň Arbitraž kazyýeti, 680-741-nji maddalar
Nuryýew Ýagmyr Mämijikowiç, Türkmenistanyň Döwlet, hukuk we demokratiýa instituty, hukuk ylymlarynyň doktory, 629-679-nji maddalar
Eýwanowa Bestir, Aşgabat şäher adwokatlar kollegiýasy, 529-554-nji maddalar

Maslahatçylar:

Rolf Kniper, professor, hukuk ylymlarynyň doktory we hormatly doktor, GIZ-iň halkara eksperti

Ýorg Pudelka, «Merkezi Aziýada hukuk döwlet gurluşyna ýardam» atly Germaniýanyň Halkara hyzmatdaşlyk jemgyýetiniň (GIZ) sebitleýin taslamasynyň ýolbaşçysy, Berlin şäheriniň administratiw kazyýetiniň kazysy

Lado Çanturiýa, professor, ýuridiki ylymlaryň doktory, Germaniýanyň Halkara hyzmatdaşlyk jemgyýetiniň (GIZ) tabşyrygy esasynda iş toparynyň ylmy maslahatçysy

Gans-Ýoahim Şramm, professor, ýuridiki ylymlaryň doktory, Wismar şäheriniň uniwersiteti, GIZ-iň halkara eksperti

Redaktor:

Hallyýew Gylyçmyrat, Türkmenistanyň Ýokary kazyýetiniň başlygy

MAZMUNY

II BÖLÜM. BORÇNAMALARYŇ AÝRY-AÝRY GÖRNÜŞLERI I BAP. SATYN ALMAK-SATMAK. ALYŞ-ÇALYŞ

§ 1. Umumy düzgünler

501-nji madda. Düşünje. Mazmun

502-nji madda. Gozgalýan zady satmak bilen baglanyşykly çykdaýylar

- 503-nji madda. Gozgalmaýan zady satmak bilen baglanyşykly çykdaýjlar
 504-nji madda. Satyjynyň harydy ihermek baradaky borçlary
 506-njy madda. Zadyň tötänden heläk bolmak töwekgelçiliginiň başga birine geçmegi
 507-nji madda. Harydyň kabul edilmegi
 508-nji madda. Şertnamadan ýüz döndermek üçin esaslar
 509-njy madda. Harydy birnäçe şahsa satmak
 510-njy madda. Satylan harydy bölek - bölek bermek
 511-nji madda. Zady kemçiliksiz bermek borjy
 512-nji madda. Bütinleý kemçiliksiz zat
 513-nji madda. Üçünji şahslaryň hukugyndan boş predmeti satmak
 514-nji madda. Kemçiligi bar zat satylanda satyjynyň borçlary
 515-nji madda. Alyjynyň şertnamany ýatyrnak hukugy
 516-njy madda. Nyrhy aşaklatmak talaby
 517-nji madda. Harydy kabul etmekden ýüz döndermek hukugy
 518-nji madda. Satyn almak-satmak bilen baglanyşykly zyýany tölemegiň tertibi
 519-njy madda. Alyjynyň kemçiligi bar zady kabul etmegi
 520-nji madda. Zadyň ýaramlylyk möhleti
 521-nji madda. Satyjynyň jogapkärçiligini aradan aýyrmak
 522-nji madda. Hukugyň ýa-da beýleki emlägiň başga birine geçmegi
 523-nji madda. Zadyň birnäçe gezek satylmagy
 524-nji madda. Zady bökdemek hukugy
 525-nji madda. Alyjynyň alan zadyny gaýtarmagy
 526-njy madda. Zady saklamak baradaky çykdaýjlar
 527-nji madda. Zady saklaýjynyň hukuklary
 528-nji madda. Çalt zaýalanýan önümleri saklamagyň aýratynlyklary

§ 2. Bahasyny tölemegi gaýra goýmak bilen satyn almak-satmak

- 529-njy madda. Düşünje
 530-njy madda. Bahasyny tölemegi gaýra goýmak bilen satyn almak-satmak şertnamasynyň formasy
 531-nji madda. Şertnamanyň zat berlen pursatyndan başlap baglaşylandygynyň prezumpsiýasy
 532-nji madda. Borçnama ýerine ýetirilmedik mahalyndaky iki taraplaýyn restitusiýa

§ 3. Zady yzyna satyn almak

- 533-nji madda. Düşünje
 534-nji madda. Zady yzyna satyn almagyň nyrhy
 535-nji madda. Zat satyn alnan-satylan mahalynda oňa degişli zatlaryň ykbaly
 536-njy madda. Yzyna satyn alynmazdan öň ýüze çykan zeledi tölemek
 537-nji madda. Zady yzyna satyn alynmazdan öň ygtyýar etmegiň hakyky dälidigi
 538-nji madda. Zady yzyna satyn almagyň wagt möhleti

§ 4. Opsion

- 539-njy madda. Opsion

§ 5. Zat satyn almakda artykmaç hukuklylyk

- 540-njy madda. Düşünje
 541-nji madda. Zadyň satylmagyna garaşylmagy hakynda habar bermek borjy
 542-nji madda. Zat satyn almakda artykmaç hukuklylygyň ulanylmazlygy hakyndaky ylalaşygyň hakyky dälidigi

- 543-nji madda. Goşmaça borçnamalary ýerine ýetirmek
 544-nji madda. Zady makullamak şerti bilen almak-satmak

§ 6. Alyş-çalyş

- 545-nji madda. Düşünje
 546-njy madda. Alyş-çalyş edilýän emlägiň gymmatynyň deň bolmazlygy
 547-nji madda. Alyş-çalyş barada ulanylýan kadalar

II BAP. SOWGAT ETMEK

- 548-nji madda. Düşünje
 549-njy madda. Sowgat etmek şertnamasyny baglaşmak. Sowgady wada bermek
 550-nji madda. Sowgat etmäge ýol bermezlik
 551-nji madda. Sowgat edilen emlägiň kemçiligi
 552-nji madda. Haýyr-sahawat

553-nji madda. Sowgat berilýäniň ýagşylygy bilmezligi zerarly sowgat etmegi ýatyrnak

554-nji madda. Sowgat edilen zady yzyna talap edip almak

III BAP. EMLÄGI KIREÝINE BERMEK

555-nji madda. Düşünje

556-njy madda. Kireýine berilýän zady abat ýagdaýda bermek

557-nji madda. Kemçiliklerden boş zady bermek borjy

558-nji madda. Üçünji şahslaryň hukuklaryndan boş zady bermek

559-njy madda. Kemçiliklerden boş zat

560-njy madda. Zadyň kemçiligi bilen baglanyşyklylykda kireý hakyny azaltmak

561-nji madda. Zadyň kemçiligi zerarly ýüze çykan zyýany tölemek

562-nji madda. Zadyň kemçiligi barada şikáyat etmezligiň netijeleri

563-nji madda. Jogapkärçilikden boşatmak hakyndaky ylalaşygyň hakyky dældigi

564-nji madda. Jaý kireýine berlende täsir etmäge ýol bermek borjy

565-nji madda. Şertnamadan ýüz döndermek

566-njy madda. Ýaşawyş jaý şertnamasyny kireýine alyjynyň ýatyrmagy

567-nji madda. Kireýine alnan zadyň kemçiligi ýüze çykanda kireýine alyjynyň borçlary

568-nji madda. Kireýine alnan emläk barasyndaky hukuk borçlary

569-njy madda. Kireýine berijiniň borçlary

570-nji madda. Kireýine alyjynyň kireýine alnan zady öz zatlary bilen enjamlaşdyranda şolar baradaky hukuklary

571-nji madda. Zadyň kadaly könelmegi üçin jogapkärçilik

572-nji madda. Ýeňil remont baradaky çykdajylar

573-nji madda. Kireýine berijiniň kireýine berlen zady üçünji birine kireýine bermäge razylygy

574-nji madda. Kireýine berijiniň kireýine alnan zady, üçünji birine kireýine bermekden ýüz döndermegine ýol bermezlik

575-nji madda. Kireýine bermek gatnaşyklary gutaran mahalynda zady üçünji birine kireýine bermegiň ykbaly

576-njy madda. Kireýine bermek gatnaşyklaryny üpjün etmegiň möçberleri

577-nji madda. Kireý hakyny tölemegiň tertibi

578-nji madda. Kireýine alyjynyň günäsi bilen kireý hakynyň tölenilmezliginiň netijeleri

579-njy madda. Ýaşawyş jaýyny kireýine alyjynyň inisiatiwasy boýunça şertnamany möhletinden ön ýatyrnak

580-nji madda. Kireýine alyjynyň kireýine berijiniň talaplaryna garşy talaplary

581-nji madda. Kireýine berijiniň inisiatiwasy boýunça şertnamany ýatyrnak

582-nji madda. Kireý hakynyň tölenilmezligi sebäpli şertnamany ýatyrnak

583-nji madda. Kireýine beriş gatnaşyklarynyň möhletiniň gutarmagy bilen bes edilmegi

584-nji madda. Kireýine beriş şertnamasyny näbelli möhlet bilen uzaltmagy talap etmek hukugy

585-nji madda. Şertnamany ýatyrmagyň möhleti

586-njy madda. Esasly sebäpler bar mahalynda ýaşawyş jaýyny kireýine beriş şertnamasynyň bes edilmegi

587-nji madda. Şertnamany bes etmegiň formasy

588-nji madda. Ýaşawyş jaýyny kireýine bermek şertnamasynyň kireýine alyjynyň inisiatiwasy boýunça uzaldylmagy

589-njy madda. Kireýine bermek şertnamasy bes edilen mahalynda kireýine alyjynyň borçlary

590-njy madda. Kireýine berlen zadyň gaýtarylyp berilmezligi netijesinde ýeten zyýany tölemek

591-nji madda. Kireýine alyjynyň zatlaryny girew goýmak hukugy

592-nji madda. Ýer uçastogyny kireýine bermek şertnamasynyň formasy

593-nji madda. On ýyldan artyk möhlet bilen baglaşylan şertnamany ýatyrmagyň tertibi

594-nji madda. Kireýine alyjynyň hukuklarynyň onuň maşgala agzalaryna geçmegi

595-nji madda. Kireýine berlen emläk eýeçilikden aýrylan mahalynda hukugyň orun geçijiligi

596-njy madda. Zeleli tölemek hakynda talap bildirmegiň wagt möhleti

597-nji madda. Nika bozulan mahalynda är-aýal arasyndaky jedeller

598-nji madda. Kireýine alyjynyň hukuklaryny goramak

IV BAP. LIZING

599-njy madda. Düşünje. Mazmun

600-nji madda. Lizing şertnamasynyň formasy

601-nji madda. Lizing berijiniň jogapkärçiligi

602-nji madda. Lizingi alyjynyň jogapkärçiligi
603-nji madda. Lizing barada ulanylýan beýleki kadalar

V BAP. KÄRENDE

604-nji madda. Düşünje
605-nji madda. On ýyldan artyk möhlet bilen baglaşylan kärende şertnamasyny ýatyrmak
606-njy madda. Ýer uçastogyny inwentary bilen birlikde kärendesine bermek
607-nji madda. Inwentaryň tötänden ýok edilmeginiň töwekgelçiligi
608-nji madda. Inwentary girew goýmak hukugy
609-njy madda. Inwentaryň aýratyn böleklerine ygtyýar etmäge gadaganlyga ýol bermezlik
610-njy madda. Tirkeşikli kärende.
611-nji madda. Kärendesine berlen emlägi möhletinden öň gaýtaryp bermek
612-nji madda. Möhletsiz baglaşylan kärende şertnamasyny ýatyrmak
613-nji madda. Kärendeçi aradan çykan halatynda kärende şertnamasyny ýatyrmak
614-nji madda. Kärendesine berlen emläk gaýtarylyp berilmedik mahalynda zyýany tölemek

VI BAP. OBA HOJALYGY ÜÇIN NIÝETLENILEN ÝERLERI KÄRENDESINE BERMEK

615-nji madda. Düşünje
616-njy madda. Şertnamanyň formasy
617-nji madda. Kärendesine alynýan emlägi ýazga almak
618-nji madda. Kärendesine beriji bilen kärendeçiniň borçlary
619-njy madda. Kärendesine berijiniň girew goýmak hukugy
620-nji madda. Zerur çykdajylaryň öwezini tölemek
621-nji madda. Kärendesine berijiniň razyçylygy bilen edilen çykdajylaryň öwezini tölemek
622-nji madda. Ýygnalmadyk hasylyň öwezini tölemek
623-nji madda. Kärendeçiniň täze kärendeçiniň önündäki borçlary
624-nji madda. Kärende zadyny yzyna gaýtaryp bermek borjy
625-nji madda. Kärendeçiniň öz goýan abzalyny-şaýyny aýryp alyp galmak hukugy
626-njy madda. Kärende şertnamasyny uzaltmak talaby
627-nji madda. Kärende möhletiniň tamamlanmagy bilen kärende şertnamasynyň ýatyrylmagy
628-nji madda. Kesgitsiz möhlete baglaşylan kärende şertnamasynyň ýatyrylmagy

VII BAP. FRANÇAYZING

629-njy madda. Düşünje
630-njy madda. Françayz berijiniň borçlary
631-nji madda. Françayz alyjynyň borçlary
632-nji madda. Maglumaty bermek
633-nji madda. Şertnamanyň formasy we mazmuny
634 madda. Şertnamanyň dowamlylygy
635-nji madda. Loýal bäsdeşlik
636-njy madda. Françayz berijiniň jogapkärçiligi

VIII BAP. SSUDA

637-nji madda. Düşünje
638-nji madda. Ssuda berijiniň jogapkärçiligi
639-njy madda. Ýetmezçilik üçin jogapkärçilik
640-njy madda. Zady niýetlenilişine görä peýdalanmak
641-nji madda. Çykdajylary çekmek borjy
642-nji madda. Zadyň könelmegi
643-nji madda. Zady gaýtaryp bermek borjy
644-nji madda. Ssuda şertnamasyny ýatyrmak hukugy

IX BAP. KARZ ALYŞ-BERİŞ

645-nji madda. Düşünje
646-njy madda. Şertnamanyň formasy
647-nji madda. Şertnama boýunça göterimler
648-nji madda. Şertnamanyň bes edilmegi
649-njy madda. Karz bermek wadasyny yzyna almak

X BAP. POTRATÇYLYK

650-nji madda. Düşünje
651-nji madda. Hak

- 652-nji madda. Çykdaýylar smetasynyň artdyrylmagy
653-nji madda. Potratçynyň işi hut özüniň ýerine ýetirmek borjy
653¹-nji madda. Baş potratçy we kömekçi potratçy
654-nji madda. Zakazçynyň ýardam etmegi
655-nji madda. Potratçynyň girew goýmak hukugy
656-njy madda. Gurluşyk işleri ýerine ýetirilen mahalynda üpjünçilik ipotekasy
657-nji madda. Zakazçynyň şertnamany ýatyrnak hukugy
658-nji madda. İşleri kemçiliksiz ýerine ýetirmek borjy
659-njy madda. Kemçilikleri düzetmek
660-njy madda. Kemçilikleri düzetmek möhleti. Şertnamany ýatyrnak ýa-da haky azaltmak
661-nji madda. İşleri potratçynyň materiallaryndan bitirmek
662-nji madda. Duýdurmak borjy
663-nji madda. Hak tölemek
664-nji madda. İş kabul etmek
665-nji madda. Kepillendirme
666-njy madda. Jogapkärçiligi şertnama esasynda aradan aýyrmak
667-nji madda. Töwekgelçiligi bölmek
668-nji madda. Zakazçynyň jogapkärçiligi

XI BAP. TURISTIK HYZMAT

- 669-njy madda. Düşünje
670-nji madda. Turisti üçünji bir şahs bilen çalşyrmak
671-nji madda. Kepillendirmeleri bermek we kemçilikleri düzetmek
672-nji madda. Tölenilmeli haky azaltmak
673-nji madda. Kemçilik zerarly turistiň inisiatiwasy boýunça şertnamany ýatyrnak
674 - nji madda. Zeleli tölemek
675-nji madda. Hak isleýiş wagt möhleti
676-njy madda. Jogapkärçiligi ýol berilýän derejede çäklendirmek
677-nji madda. Syýahat başlanmazyndan ön şertnamadan ýüz döndermek
678-nji madda. Ýeňip geçip bolmajak güýjüň netijesinde şertnamany bozmak
679-njy madda. Syýahatçynyň kanuny hukuklaryny çäklendirýän ylalaşyklara ýol bermezlik

XII BAP. DAŞAÝYŞ

§ 1. Daşayyş şertnamasy

- 680-nji madda. Düşünje
681-nji madda. Daşayjynyň jogapkärçiligi
682-nji madda. Şertnama baglaşmak borjy
683-nji madda. Birnäçe transport serişdeleri arkaly ýük daşamak
684-nji madda. Şertnamanyň formasy
685-nji madda. Nakladnoýy düzmeğiň kadasy
686-njy madda. Nakladnoýyň rekwizitleri
687-nji madda. Iberijiniň jogapkärçiligi
688-nji madda. Daşayjynyň ýük alandaky borçlary
689-njy madda. Ýük daşamak şertnamasyny baglaşmagyň prezumpsiýasy
690-njy madda. Ýüküň ýaramaz hilli gaplanmagyndan ýetirilen zyýan üçin iberijiniň jogapkärçiligi
691-nji madda. Iberijiniň zerur habary bermek borjy
692-nji madda. Iberijiniň hukuklary
693-nji madda. Ýük berlende alyjynyň hukuklary
694-nji madda. Şertnamany ýerine ýetirmegiň mümkin dældigi
695-nji madda. Ýüki bermäge päsgel berýän ýagdaýlar
696-njy madda. Iberijiniň görkezmeleri esasynda edilen çykdaýylaryň öwezini dolmak hukugy
697-nji madda. Daşayjynyň girew hukugy

§ 2. Daşayjynyň jogapkärçiligi

- 698-nji madda. Düşünje
699-njy madda. Subut etmek güzaby
700-nji madda. Ýüki eltmegiň gijikdirilmegi
701-nji madda. Ýüküň ýitirilmegi
702-nji madda. Goşmaça hak tölenmegini talap etmek hukugy.
703-nji madda. Howply bolup durýan ýükleri ibermegiň kadasy

- 704-nji madda. Ýük ýitirilen mahalynda onuň gymmatyny kesgitlemek
705-nji madda. Ýük zaýаланan mahalynda zyýanyň öwezini dolmak
706-njy madda. Nakladnoýda aýratyn gyzyklanma hakynda bellik
707-nji madda. Üpjün edilen zyýanyň öwezini dolmak boýunça göterimleri talap etmek
708-nji madda. Ýükleri daşamakda şertnamadan daşary talaplar
709-njy madda. Daşajjyny jogapkärçilikden boşatmaga ýol bermezlik

§ 3. Reklamasiýa (nägilelik) we hak isleýiş

- 710-njy madda. Düşünje. Mazmuny
711-nji madda. Daşajjyşdan gelip çykýan hukuklar babatda wagt mütdeti
712-nji madda. Hak isleýiş wagtynyň dowamyny togtatmak

§ 4. Birek-biregi çalyşýan daşajjylar tarapyndan amala aşyrylýan daşajjyş

- 713-nji madda. Birek-biregi çalyşýan daşajjylaryň jogapkärçiligi
714-nji madda. Degişli resminamalary bermek borjy
715-nji madda. Birek-biregi çalyşýan daşajjylar babatda zyýanyň öwezini dolmak talaby
716-njy madda. Zyýanyň öwezini dolmakda regres hukugy
717-nji madda. Daşajjynyň tölege ukypsyzlygynyň netijeleri
718-nji madda. Amala aşyrylan regres hukugyna jedelleşmek
719-njy madda. Birek-biregi çalyşýan daşajjylaryň arasynda özara ylalaşyk
720-nji madda. Ylalaşyklaryň hakyky däldigi

XIII BAP. TABŞYRYK

- 721-nji madda. Düşünje
722-nji madda. Tabşyryk üçin hak
723-nji madda. Üçünji tarapa täzeden tabşyrmak
724-nji madda. Görkezmelerden yza çekilmek
725-nji madda. Maglumat we hasabat bermek borjy
726-njy madda. Ýaşyrynlyk
727-nji madda. Ýerine ýetirmegiň netijelerini ynanyja bermek borjy
728-nji madda. Ynanyjynyň emlägi
729-njy madda. Çykdaýjylaryň öwezini dolmak
730-njy madda. Hakuýyny tölemek borjy
731-nji madda. Günäsiz gelen zyýanyň öwezini dolmak
732-nji madda. Günäli hereketler bilen ýetirilen zyýanyň öwezini dolmak
733-nji madda. Şertnamany ýatyrnak
734-nji madda. Ynanyjynyň ölmegi ýa-da kämillik ukybynyň ýokdugy
735-nji madda. Ynamdaryň ölmegi

XIV BAP. EÝEÇILIGI YNANÇLY DOLANDYRMAK

- 736-njy madda. Düşünje
737-nji madda. Ynançly dolandyryjynyň hukuklary we borçlary
738-nji madda. Eýeçiligi ynançly dolandyrmak bilen baglanyşykly çykdaýjylary tölemek
739-njy madda. Eýeçiligi ynançly dolandyrmak şertnamasynyň görnüşi
740-njy madda. Ynançly dolandyryjynyň jogapkärçiligi
741-nji madda. Tabşyryk şertnamasynyň kadalaryny ulanmak

XV BAP. TRANSPORT EKSPEDISIÝASY

- 742 madda. Düşünje
743 madda. Ekspeditordan päk ýürekliligi talap etmek
744 madda. Zakazçynyň borçlary
745 madda. Harydyň sanma-san barlagy
746 madda. Ýüki ätiýaçlandyrmak borjy
747 madda. Ekspedisiýanyň ätiýaçlandyryş şertnamasy
748 madda. Zyýan hakynda öz wagtynda habar bermek borjy
749 madda. Harydy almazlygynyň netijeleri
750 madda. Ýük kabul edilende onuň ýagdaýyny barlamagyň mümkin bolmazlygy
751 madda. Öz güýjüň bilen ýük daşamak hukugy
752 madda. Ekspeditoryň jogapkärçiligi
753 madda. Üçünji şahs tarapyndan ýetirilen zyýan
754 madda. Ekspeditoryň günäli hereketleri bilen ýetirilen zyýanyň öwezini dolmak

755 madda. Hak tölemegiň tertibi

XVI BAP. DELLALÇYLYK

§1. Umumy düzgünler

756-njy madda. Düşünje

757-nji madda. Makleriň hyzmatynyň öwezini tölemek

758-nji madda. Eksklýuziw tabşyryk

759-njy madda. Dellalçylyk şertnamasyny ýatyrmak

760-njy madda. Maklere hak tölemäge ýol bermezlik

§2. Ýaşayyş jaýyny kireýine almak-bermekden dellalçylyk

761-nji madda. Ýaşayyş jaý makleri

762-nji madda. Hak almaga ýol bermezlik

§ 3. Karz alyş-berişdäki dellalçylyk

763-nji madda. Karz alyş-beriş boýunça makler

764-nji madda. Şertnamanyň formasy

765-nji madda. Hak tölemek borjy

§ 4. Söwda makleri

766-njy madda. Düşünje

767-nji madda. Şertnamanyň gutarnykly teksti

768-nji madda. Şertleşilen tabşyryk

769-njy madda. Nusgalyklary saklamak

770-nji madda. Inkasso üçin ygtyýarlygyň ýokdugy

771-nji madda. Taraplaryň ikisiniň önündäki jogapkärçilik

772-nji madda. Taraplaryň ikisinden hem hak talap etmek hukugy

773-nji madda. Žurnal

774-nji madda. Žurnaldan göçürmeler